

PS de Wereld skypet wekelijks met een Amsterdammer in het buitenland. Deze week: **Dolf van Graas** (73), gepensioneerd docent drama te **Sakawa Town, Japan**. tekst ANOUK VLEUGELS

‘Fukushima heeft mij erg aangegrepen’

Alice in Wonderland

“Ik weet nog steeds niet goed waarom ik in 1982 naar Japan op reis ging – iets trok me. Als een soort Alice in Wonderland doolde ik daar rond; ik sprak de taal niet en wist niks over de cultuur. De landkaart die ik kocht bij aankomst, kon ik niet lezen. Uiteindelijk heb ik ergens mijn tentje opgezet en ben ik in een coma-teuze slaap gevallen. ’s Ochtends werd ik gewekt door vriendelijke Japanners die mij ontbijt gaven en hun best deden met mij te communiceren. Die dag werd ik diep geraakt door het land, een gevoel dat zich niet goed onder woorden laat brengen, maar dat ik nog steeds ervaar.”

Liefde

“In de jaren erna ben ik heel Japan doorgelopen, -geklommen, -gevaaren en -gezwommen. Ik sliep in een tent en wist nooit waar ik mijn dag zou eindigen. In 1993 ontmoette ik Fumika. We wisten toen niet wat ons overkwam, maar nu terugkijkend is dat duidelijk: Fumika is de liefde van mijn leven. Elf jaar geleden zijn we getrouwd en we zijn heel gelukkig samen. Nog elke dag voeren we uitvoerige gesprekken over wat ons bezighoudt, we vervelen elkaar nooit.”

Bijzonder huis

“Fumika en ik hebben jaren in Amsterdam gewoond, tot haar moeder ziek werd. In 2005 besloten we mede daarom te emigreren. Ik had wel één voorwaarde: dat we landelijk zouden gaan wonen. Drie maanden zijn we Japan rondgereisd om de ideale plek te vinden. Uiteindelijk is de keuze gevallen op de provincie Kochi, op het eiland Shikoku. We hebben hier een stuk land gekocht en een Japanse architect in de arm genomen. Met zijn hulp is ons bijzondere huis gebouwd: een grote, atypische woning met veel buitenruimte, gebouwd op voormalige rijstvelden.”

Stille en vuurvliegjes

“Toen we in Tokio eens aan iemand vertelden dat we in Kochi wonen, barstte hij in lachen uit. Onze provincie staat te boek als een wat achtergebleven gebied. Toch beschikken de mensen hier over een indrukwekkende dosis gezond verstand en ze zijn daarnaast ontzettend hartelijk. Zo komt meneer Suzuki van 84, die nog steeds op het land werkt, ons regelmatig bonen brengen. Ook de omgeving is prachtig: je kunt hier stille horen en vuurvliegjes zien. En ’s zomers gonst het hier juist van de

dierengeluiden: net het Amazonegebied.”

Sushi

“Met mijn vrouw ga ik graag ergens sushi eten. We zitten dan het liefst direct aan de toonbank, met een in-kijkje in de keuken. Als je ziet met hoeveel zorg en precisie sushi wordt klaargemaakt en gepresenteerd: schitterend. Dat is op geen enkele manier vergelijkbaar met de berg hutspot die we in Nederland op een bord kwakken.”

Fukushima

“De nucleaire ramp in Fukushima heeft mij erg aangegrepen. Vooral de onverschilligheid waarmee de Japanse overheid erop reageerde maakte me boos – ook nu nog. Het was voor mij de aanleiding een boek te gaan schrijven waarin ik Fukushima plaats in een breder historisch kader: ik geloof dat we deze ramp niet als geïsoleerde gebeurtenis moeten zien, maar als terugkerend patroon. Al sinds het ontstaan van de natie staat Japan is er namelijk een klein groepje machthebbers dat het eigen belang vooropstelt, niet dat van het volk. Ik werk elke dag aan het boek – soms met hoop, soms wanhoop – en probeer in maart klaar te zijn.”

Scherpe randjes

“Net als dat ‘de Nederlander’ niet bestaat, bestaat ‘de Japanner’ ook niet; onderlinge verschillen zijn groot. Wel kun je stellen dat mensen hier wat voorzichtiger zijn in het ventileren van hun mening. Ik kan nog wel eens fel uit de hoek komen, maar mijn Japans is erg beperkt. Fumika vertaalt dus wat ik zeg en haalt daarbij de scherpe randjes van mijn woorden. Dat is maar goed ook: anders zou ik mensen hier geregeld beledigen met mijn directheid.”

3x dit mis ik uit Amsterdam

Bruin brood “En dan vooral dat van bakkerij Meijssen in de Van Baerlestraat.”

Albert Cuyp “De markt waar ik vrijwel dagelijks kwam voor boodschappen.”

Café Nol “Een biertje drinken en dan luidkeels meezingen met smartlappen van Johnny Jordaan en Tante Leen.”

CV

In Nederland docent drama aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht

Vertrokken augustus 2005

Oude adres Frans van Mierisstraat 57, Amsterdam

Huidige woonplaats Sakawa Town

Dagbesteding “Ik lees drie kranten per dag, werk aan mijn boek en soms werk ik in de tuin. Daarnaast breng ik veel tijd door met Fumika en onze twee honden.”

Uitzicht “Aan de zuidkant een vallei met beboste bergen en een paar huisjes, aan de noordkant rijstvelden.”

Ook skypen? Stuur een mailtje naar enkelereis@parool.nl